Lietas Nr. C25042915
Lietas arhīva Nr. C-0429-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļos 2015.gada 26.novembrī

Preiļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I. Beitāne,
ar sekretāri R.Znotiņu
izskatīja atklātā tiesa sēdē civillietu Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības "VAKS" prasībā pret /nosaukums A/", /pers. A/ par parāda, līgumisko procentu un zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015. gada 12.februārī prasītāja Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība "VAKS" ir cēlusi tiesā prasību pret atbildētājiem /nosaukums A/, /pers. A/ par parāda, līgumisko procentu un zaudējumu piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs, pamatojoties uz 2012.gada 19.aprīļa pirkuma līgumu Nr. 48/2012/V, pārdeva atbildētājam zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ preces 2012.gada 19.aprīlī par summu LVL 3147,84, 2012.gada 25.aprīlī par summu LVL 511,48, 2012.gada 10.maijā preces par summu LVL 1010,50, 2012.gada 21.jūnijā par summu LVL 1653,01, 2012.gada 9.augustā par summu LVL 1960,01, sastādot par to pavadzīmes. Pavadzīmēs norādītajos termiņos atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ samaksu neveica. 2013.gada 18.decembrī atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ apmaksāja 2012.gada 19.aprīļa pavadzīmi Nr. VAR 001399; 2012.gada 25.aprīļa pavadzīmi Nr. VAR 001426; 2012.gada 10.maija pavadzīmi Nr. VAR 001524. 2014.gada 16.janvārī atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ daļēji apmaksāja 2012.gada 21.jūnija pavadzīmi Nr. VAR 001784. 2012.gada 8.jūnijā starp prasītāju un atbildētāju zemnieku saimniecību /Nosaukums A/, tika noslēgts graudu pirkuma līgums Nr. 08-06/12, pamatojoties uz kuru atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ apņēmās pārdot prasītājam 80 t atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ 2012. gadā izaudzētus ražas lopbarības kviešus. Noslēdzot graudu pirkuma līgumu puses vienojās, ka atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ graudus pārdos un piegādās laika periodā no 2012.gada 1.augusta līdz 2012.gada 30.septembrim. Šajā termiņā atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ nepārdeva un nepiegādāja prasītājam graudus. Graudu pirkuma līguma 8. punkts paredz prasītājam tiesības prasīt no atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ zaudējumu atlīdzību, kuru apmērs ir starpība starp graudu cenas starpību, kas noteikta graudu pirkuma līgumā un cenu, par kuru prasītājs iegādājies attiecīgo graudu daudzumu, lai aizstātu atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ neiegādāto graudu daudzumu. 2012.gada 13.novembrī prasītājs un atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ vienojās par zaudējumu apmēru un prasītājs izrakstīja atbildētājam rēķinu faktūru Nr. 849V par kopējo summu LVL 2420,00 (3443,35 EUR). Rēķinā faktūrā noteiktajā termiņā atbildētājs rēķinu faktūru neapmaksāja. 2014.gada 16.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju zemnieku saimniecību /Nosaukums A/ tika noslēgta vienošanās, ar kuru puses noteica citu nesamaksātā parāda samaksas termiņu – 2014.gada 30.novembris. Nenokārtoto saistību apmērs vienošanās noslēgšanas dienā sastādīja 7452,31 EUR. Atbilstoši pirkuma līguma 3.2. punkta noteikumiem atbildētājam zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ jāmaksā prasītājam 8,4% gadā par kapitāla lietošanu. Procenti par kapitāla lietošanu vienošanās noslēgšanas brīdī sastādīja 314,13 EUR. Bez cita samaksas termiņa noteikšanas, puses noslēdzot vienošanos vienojās, ka atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ samaksā prasītājam parādu 3694,83 EUR apmērā un procentus par kapitāla lietošanu 314,13 EUR apmērā, kas kopā sastāda 4008,96 EUR, savukārt prasītājs pilnībā atsakās no savām tiesībām prasīt zaudējumu 3443,35 EUR apmērā atlīdzību, ja atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ vienošanās noteiktajā termiņā atmaksā parādu un procentus par kapitāla lietošanu. Vienošanās noteiktajā termiņā atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ ne parādu, ne procentus par kapitāla lietošanu nesamaksāja. Atbildētāja/pers. A/ lūdza pagarināt parāda samaksas termiņu līdz 2014.gada 20.decembrim, šajā termiņā atbildētāji parādu nesamaksāja. Noslēdzot pirkuma līgumu, ar tā 4.4. un 4.5. punktu noteikumiem nodibināts atbildētājas /pers. A/ galvojums par atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ saistībām pilnā apmērā, līdz saistību pilnai izpildei. Atbildētājs/pers. A/ uzņēmusies atbildēt par atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ saistībām, kā pats parādnieks. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājam: parādu 3694,83 EUR apmērā; procentus par kapitāla lietošanu 314,13 EUR apmērā; zaudējumus 3443,35 EUR apmērā; noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% (seši procenti) apmērā no piespriestās, bet nepiedzītās galvenā parāda summas līdz pilnai sprieduma izpildei; visus tiesas un tiesāšanās izdevumus lietā.

2015.gada 27.martā atbildētāja zemnieku saimniecības /nosaukums A/ īpašniece /pers. A/ iesniedza tiesā paskaidrojumu, norādot, ka prasību atzīst daļēji.

2015.gada 30.jūlijā atbildētāja zemnieku saimniecības /nosaukums A/ īpašniece /pers. A/, /pers. A/ iesniedza tiesā pieteikumu par prasības nodrošinājuma atcelšanu, lūdzot atcelt ar Preiļu rajona tiesas 2015.gada 26.februāra lēmumu piemēroto prasības nodrošinājumu zemnieku saimniecībai /nosaukums A/. Pieteikumā norādīts, ka ar Preiļu rajona tiesas 2015.gada 26.februāra lēmumu minētajā lietā piemērots prasības nodrošinājums, apķīlājot atbildētājas kustamo mantu un naudas līdzekļus, kā arī naudas maksājumus, kuri pienākas atbildētājai no trešajām personām, tajā skaitā apķīlājot naudas līdzekļus kredītiestādēs un citās finanšu institūcijās. Saistību nenokārtošana pati par sevi nevar būt pamats nopietnām šaubām par sprieduma izpildes apgrūtinājumu vai neizpildi. Atbildētāja veic aktīvu saimniecisko darbību, ko apstiprina pieteikumam par prasības nodrošinājuma atcelšanu pievienotā atbildētājas saimnieciskās darbības deklarācija par 2015.gada 2.ceturksni. Savukārt 2015.gada augustā vai septembrī atbildētāja no Lauku atbalsta dienesta saņēms Atdalītā pārejas posma valsts atbalsta par laukaugu platībām (ALA) maksājumus 1592,27 EUR (2014.gada 16.maija pieteikums) un 1624,62 EUR (2015.gada 28.aprīla pieteikums) apmērā, kā arī Atdalītā pārejas posma valsts atbalsta par platībām (APL) maksājumus 711,88 EUR (2014.gada 16.maija pieteikums) un 728,93 EUR (2015.gada28.aprīļa pieteikums) apmērā, kopsummā 4657,70 EUR. Vienlaikus piemērotais prasības nodrošinājums rada ievērojamas grūtības atbildētājas saimnieciskās darbības veikšanā, liedzot pieeju apgrozāmajiem līdzekļiem, kas nepieciešami, piemēram, degvielas iegādei, tehnikas remontam un citiem ar saimniecisko darbību saistītajiem izdevumiem. Norāda, ka nav pamata uzskatīt, ka atbildētājai nebūs līdzekļu, un varētu tikt apgrūtināta vai neiespējama sprieduma izpilde. Nodrošinājuma līdzekļi traucē atbildētājas saimnieciskās darbības

veikšanu.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis prasību uzturēja pilnā apmērā, apstiprināja prasības pieteikumā norādītos apstākļus, papildus paskaidroja, ka 2012.gadā prasītāja zemnieku saimniecībai pārdeva preces par summu 12930,16 EUR. Uz prasības iesniegšanas brīdi atbildētāja samaksāja 9235,33 EUR, labprātīgi no šīs summas atbildētājs ir samaksājis varbūt 10% apmērā, pārējais tika maksāts pēc atgādinājumiem. Atbildētājs lūdza pagarināt termiņu, taču šai termiņā nekas nav izmainījies maksāšanas ziņā. Atbildētāja prasību par prasības nodrošinājuma atcelšanu uzskata par nepamatotu, atbildētājs nav centies ne sazināties, ne kārtot savu parādu. Lūdz prasību apmierināt pilnā apmērā, lēmumu par prasības nodrošinājumu atstāt negrozītu.

Atbildētājas Upmalas pagasta zemnieku saimniecības /nosaukums A/ pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdes vietu un laiku tika paziņots likumā noteiktajā kārtībā, tāpēc tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt bez atbildētājas zemnieku saimniecības /nosaukums A/ pārstāvja piedalīšanās.

Atbildētāja/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, par tiesas sēdes vietu un laiku tika paziņots likumā noteiktajā kārtībā, tāpēc tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt bez atbildētājas piedalīšanās.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Lietā nepastāv strīds, ka puses 2012.gada 19.aprīlī noslēdza pirkuma līgumu Nr.48/2012/V par preču pārdošanu.

A r 2012.gada 19.aprīļa pavadzīmi Nr.VAR 001399 par summu LVL 3147,84, apmaksas termiņš 2012.gada 30.decembris, 2012.gada 25.aprīļa pavadzīmi Nr. VAR 001426 par summu LVL 511,48, apmaksas termiņš 2012.gada 9.maijs, 2012.gada 10.maija pavadzīmi Nr.VAR 001524 preces par summu LVL 1010,50, apmaksas termiņš 2012.gada 30.septembris, 2012.gada 21.jūnija pavadzīmi Nr. VAR 001784 par summu LVL 1653,01, apmaksas termiņš 2012.gada 30.septembris, 2012.gada 9.augusta pavadzīmi Nr. VAR 001857 par summu LVL 1960,01, apmaksas termiņš 2012.gada 23.augusts, pušu parakstiem uz Pavadzīmes Nr.2545460-13V2 pierādīts, ka prasītāja piegādāja zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ preces un ka zemnieku saimniecībai /nosaukums A/ bija pienākums samaksāt rēķinos norādītās summas tajās noteiktajā termiņā līdz 2012.gada 23.augustam.

Pavadzīmēs norādītajos termiņos atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ samaksu neveica. 2013.gada 18.decembrī atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ apmaksāja 2012.gada 19.aprīļa pavadzīmi Nr. VAR 001399; 2012.gada 25.aprīļa pavadzīmi Nr. VAR 001426; 2012.gada 10.maija pavadzīmi Nr. VAR 001524. 2014.gada 16.janvārī atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ daļēji apmaksāja 2012.gada 21.jūnija pavadzīmi Nr. VAR 001784.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka zemnieku saimniecība /nosaukums A/ būtu pilnībā izpildījusi uzņemtās saistības.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Lietā nav gūti pierādījumi, ka zemnieku saimniecība /nosaukums A/ būtu samaksājusi par pavadzīmēm norādīto preci, tādejādi, no zemniekus saimniecības /nosaukums A/ par labu prasītājai piedzenams galvenais parāds 3694,83 EUR apmērā.

Apmierināms prasītāja lūgums piedzīt no atbildētāja līgumiskos procentus 314,13 EUR apmērā.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1946.panta izpratnē procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Saskaņā ar pirkuma līguma Nr.48/2012/V 3.2.punktu tika noteikti 8,4 % gadā par kapitāla lietošanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.panta nosacījumiem, prasītājam ir tiesisks pamats piedzīt no atbildētājas nolīgtos procentus. Tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti aprēķinājis procentus. Procentu apmērs pierādīts ar prasītāja sastādīto aprēķinu.

Lietas materiāli apliecina, ka 2012.gada 8.jūnijā starp prasītāju un atbildētāju zemnieku saimniecību /Nosaukums A/ tika noslēgts graudu pirkuma līgums Nr. 08-06/12, pamatojoties uz kuru atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ apņēmās pārdot prasītājam 80 t atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ 2012. gadā izaudzētus ražas lopbarības kviešus. Noslēdzot graudu pirkuma līgumu puses vienojās, ka atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ graudus pārdos un piegādās laika periodā no 2012.gada 1.augusta līdz 2012.gada 30.septembrim. Graudu pirkuma līguma 8.punkts noteica prasītājam tiesības prasīt no atbildētāja zemnieku saimniecības /nosaukums A/zaudējumu atlīdzību, kuru apmērs ir starpība starp graudu cenas starpību, kas noteikta graudu pirkuma līgumā un cenu, par kuru prasītājs iegādājies attiecīgo graudu daudzumu, lai aizstātu atbildētāja zemnieku saimniecības /nosaukums A/ neiegādāto graudu daudzumu.

Lietā esošā 2014.gada 16.oktobra vienošanās starp prasītāju un atbildētāju zemnieku saimniecību /Nosaukums A/ apstiprina, ka puses noteica citu nesamaksātā parāda samaksas termiņu – 2014.gada 30.novembris un nenokārtoto saistību apmērs vienošanās noslēgšanas dienā sastādīja 7452,31 EUR.

Vienošanās 1.,2.punkts apstiprina, ka puses noslēdzot vienošanos vienojās, ka atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ samaksā prasītājam parādu 3694,83 EUR apmērā un procentus par kapitāla lietošanu 314,13 EUR apmērā, kas kopā sastāda 4008,96 EUR līdz 2014.gada 30.novembrim, savukārt prasītājs pilnībā atsakās no savām tiesībām prasīt zaudējumu 3443,35 EUR apmērā atlīdzību, ja atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ vienošanās noteiktajā termiņā atmaksā parādu un procentus par kapitāla lietošanu, bet ja zemnieku saimniecība /nosaukums A/ nesamaksā parādu 3694,83 EUR apmērā un procentus par kapitāla lietošanu 314,13 EUR apmērā, kopā 4008,96 EUR līdz 2014.gada 30.novembrim, tad prasītājs saglabā tiesības prasīt no saimniecības arī zaudējumu 3443,35 EUR apmērā un aprēķināt procentus par kapitāla lietošanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Mūsdienu tiesību teorijā ir atzīts, ka zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma un piedziņas pamati ir: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no ievainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209.lpp.).

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesību teorijā ir atzīts, ka mūsdienu valodā ar jēdzienu "zaudējums" saprot jebkādu manats samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī peļņas atrāvumu, papildu izdevumus un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas. (sk. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Mans īpašums, 2000, 267.lpp.).

Graudu pirkuma līguma 8.punkts noteica zaudējumu atlīdzību, kuru apmērs ir starpība starp graudu cenas starpību, kas noteikta graudu pirkuma līgumā un cenu, par kuru prasītājs iegādājies attiecīgo graudu daudzumu, lai aizstātu atbildētāja zemnieku saimniecības /nosaukums A/ neiegādāto graudu daudzumu.

Ar lietā esošām: 2012.gada 8.oktobra pavadzīmi Nr. CE07, 2012.gada 8.oktobra pavadzīmi Nr.12, 2012.gada 8.oktobra pavadzīmi Nr.7, 2013.gada 13.marta pavadzīmi Nr. CE201303, 2013.gada 7.marta pavadzīmi Nr. 1, 2013.gada 4.janvāra pavadzīmi Nr. 10 ir pierādīts, ka prasītājs

ir nopircis 80 t lopbarības kviešu no citām personām: Murmastienes pagasta zemniekus saimniecības /nosaukums/, zemnieku saimniecības /nosaukums/zemnieku saimniecības /nosaukums/nepiegādāto -80 t atbildētāja zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ 2012. gadā neizaudzētus ražas lopbarības kviešu- daudzuma vietā, kā to paredzēja graudu pirkuma līguma 8.punkts. Lietā esošais rēķins faktūra Nr. 849V (nosaukums kompensācija par neizpildītām saistībām, līgums Nr. 08-06/12) par kopējo summu LVL 2420,00 (3443,35 EUR) apliecina, ka 2012.gada 13.novembrī prasītājs un atbildētājs zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ vienojās par zaudējumu apmēru. Rēķinā faktūrā noteiktajā termiņā atbildētājs rēķinu faktūru neapmaksāja. Atbildētājs nav apstrīdējis rēķinā faktūrā norādīto zaudējumu apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība izpildīt uzņemtas saistības. Saskaņā ar radušos saistību atbildētājai zemnieku saimniecībai /nosaukums A/ bija pienākums piegādāt 80 t lopbarības graudu prasītājam līdz 2012.gada 30.septembrim, atbildētāja šo savu saistību neizpildīja, tāpēc atbilstoši graudu pirkuma līguma 8.punktam prasītājam ir tiesība prasīt no atbildētāja zemnieku saimniecības /nosaukums A/ zaudējumu 3443,35 EUR apmērā.

Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā ir konstatējami nepieciešamie priekšnoteikumi zaudējumu piedziņai.

Lietā nav strīda, ka ar 2012.gada 19.aprīļa pirkuma līguma Nr.48/2012/V 4.4.,4.5.punktu atbildētāja /pers. A/ apņēmusies par saistību atbildēt kā pats parādnieks.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Ņemot vērā minēto tiesa secina, ka atbildētāja /pers. A/ ar 2012.gada 19.aprīļa pirkuma līgumu Nr.48/2012/V ir uzņēmies subsidāru atbildību par visām atbildētājas zemnieku saimniecības /nosaukums A/ saistībām, kas izriet no minētā līguma, tādā pat apmērā kā pats parādnieks. Pie tam likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieku vai zvejnieku saimniecību" 3.pants noteic, ka zemnieku saimniecības īpašnieks atbild par sava uzņēmuma saistībām ar visu savu mantu.

Tādejādi spriedumā prasītājai nosakāmas tiesības, piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētājas zemnieku saimniecības /nosaukums A/vērst piedziņu pret atbildētāju /pers. A/.

Tiesa atzīst, ka atbildētājas zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ īpašnieces /pers. A/,/pers. A/ pieteikums par prasības nodrošinājuma atcelšanu nav pamatots un ir noraidāms.

Ar Preiļu rajona tiesas 2015.gada 26.februāra lēmumu lietā ir piemērots prasības nodrošinājums zemnieku saimniecībai /nosaukums A/apķīlājot kustamo mantu un skaidras naudas līdzekļus, apķīlājot maksājumus, kuri pienākas atbildētājiem: zemnieku saimniecībai /nosaukums A//pers. A/, no trešajām personām, tajā skaitā apķīlājot naudas līdzekļus kredītiestādēs un citās finanšu institūcijās.

Civilprocesa likuma 140.panta piektā daļa nosaka, ka prasības nodrošinājumu pēc puses motivēta pieteikuma var atcelt tā pati tiesa, kura nodrošinājusi prasību, vai tiesa, kuras lietvedībā atrodas lieta izskatīšanai pēc būtības. Minētā panta izpratnē prasītāja var iesniegt pieteikumu par prasības nodrošinājuma atcelšanu tad, ja ir mainījušies faktiskie lietas apstākļi, kas bija par pamatu nodrošinājuma piemērošanai.

Minētajā procesuālo tiesību normā likumdevējs nav uzskaitījis tos gadījumus, kad tiesa pēc ieinteresētās puses pieteikuma var atcelt piemēroto prasības nodrošinājumu lietā. Tomēr, vadoties no Civilprocesa likuma 19.nodaļā iekļautajiem procesuālo tiesību vispārējiem principiem un jēgas, ir pamats secināt, ka likuma 140.panta piektās daļas kārtībā, izlemjot jautājumu par piemērotā prasības nodrošinājuma atcelšanu, tiesai ir jāpārbauda prasības nodrošināšanas pamats konkrētajā lietas iztiesāšanas stadijā, proti, ir jāpārbauda vai joprojām ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama (Civilprocesa likuma 137.panta pirmā daļa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 137.pantam, prasības nodrošināšana ir aizsardzības līdzeklis, kuru prasītājs izlieto pret atbildētāju, lai prasības apmierināšanas gadījumā sprieduma izpilde nekļūtu apgrūtināta vai neiespējama.

Tiesa secina, ka atbildētāja pieteikumā minētie iemesli nevar būt par pamatu nodrošinājuma atcelšanai.

Kā izriet no Civilprocesa likuma 140.panta pirmās daļas, izlemjot jautājumu par prasības nodrošināšanu, tiesa vai tiesnesis ņem vērā prasības pirmšķietamo (prima facie) formālo juridisko pamatojumu.

Tiesnese, lemjot jautājumu par prasības nodrošināšanu, ir sniegusi vērtējumu par prasības pirmšķietamo formālo juridisko pamatojumu, kas dod pamatu prasības nodrošināšanai. Uz šo brīdi prasība ir izskatīta pēc būtības un tiek apmierināta. Līdz ar to tiesas ieskatā atkārtotai prasības pirmšķietamā formālā juridiskā pamatojuma izvērtēšanai šajā procesa stadijā nav pamata.

Tiesas ieskatā atbildētāja nav iesniegusi nekādus pierādījumus, ka ir mainījušies faktiskie lietas apstākļi, kas bija par pamatu nodrošinājuma piemērošanai, kā arī tiesa nav konstatējusi tādus apstākļus, kas pierāda, ka ir zudis pamats prasības nodrošināšanai.

No pieteicējas iesniegtā pieteikuma satura izriet, ka atbildētāja veic aktīvu saimniecisko darbību, 2015.gada augustā vai septembrī atbildētāja no Lauku atbalsta dienesta saņems Atdalītā pārejas posma valsts atbalsta par laukaugu platībām (ALA) maksājumus 1592,27 EUR un 1624,62 EUR apmērā, kā arī Atdalītā pārejas posma valsts atbalsta par platībām (APL) maksājumus 711,88 EUR un 728,93 EUR apmērā, kopsummā 4657,70 EUR. Vienlaikus piemērotais prasības nodrošinājums rada ievērojamas grūtības atbildētājas saimnieciskās darbības veikšanā, liedzot pieeju apgrozāmajiem līdzekļiem, traucē atbildētājas saimnieciskās darbības veikšanu.

Izskatot pieteikumu par prasības nodrošinājuma atcelšanu, ir jākonstatē, ka ir mainījušies lietas apstākļi (skatīt Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 31.janvāra lēmumu lietā Nr.SKC-928). Tādējādi objektīvais pamats prasības nodrošinājuma atcelšanai ir tādu apstākļu konstatēšana, kas apliecina, ka ir mainījušies faktiskie lietas apstākļi, kas bija par pamatu nodrošinājuma piemērošanai, vai tādu apstākļu konstatēšana, kas pierāda, ka ir zudis pamats prasības nodrošināšanai. Nav konstatēts, ka kādi lietas faktiskie apstākļi, kas bija par pamatu prasības nodrošināšanai, būtu mainījušies, līdz ar to ir pamats arī šobrīd uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde šajā lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama. No lietas materiāliem nav konstatējams, ka šobrīd būtu zudis pamats prasības nodrošināšanai. Tiesai šobrīd nav pamata uzskatīt, ka, atceļot prasības nodrošinājumu, tiesas sprieduma izpilde lietā varētu nekļūt apgrūtināta vai neiespējama, līdz ar to nav pamats atcelt lietā piemēroto prasības nodrošinājumu.

Atbilstoši Civillikuma 1763.panta 1.punktam nosakāms, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis aizdevuma summas lielumu. Civillikuma 1765.panta ceturtā daļa nosaka, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu. Tiesa atzīst, ka nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei, saņemt no atbildētājas likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, no atbildētājas zemnieku saimniecības /nosaukums A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētājas /pers. A/, prasītājas labā piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 601,27 EUR apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,80 EUR apmērā, kopā – 609,07 EUR.

Tiesas izdevumi, kurus nesedz prasītājas iemaksa – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 19,50 EUR apmērā, piedzenami no atbildētājas zemnieku saimniecības /nosaukums A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētājas /pers. A/.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,15.,41.,42., 97.,190., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajai sabiedrībai "VAKS", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, parādu 3694,83 EUR (trīs tūkstoši seši simti deviņdesmit četri eiro 83 centi), procentus par kapitāla lietošanu 314,13 EUR (trīs simti četrpadsmit eiro 13 centi), zaudējumus 3443,35 EUR (trīs tūkstoši četri simti četrdesmit trīs eiro 35 centi), un tiesas izdevumus 609,07 EUR (seši simti deviņi eiro 07 centi), kopā 8061,38 EUR (astoņi tūkstoši sešdesmit viens eiro 38 centi).

Atzīt Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajai sabiedrībai "VAKS", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas, bet nepārsniedzot tās apmēru.

Noraidīt /nosaukums A/īpašnieces /pers. A/, /pers. A/ pieteikumu par prasības nodrošinājuma atcelšanu.

Piedzīt no /nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 19,50 (deviņpadsmit eiro 50 centi) , kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontāNr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Preiļu rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 9.decembrī.

Preiļu rajona tiesas tiesnese: I.Beitāne